

16.184828 16.184828

RAADSADVIES

Afvalinzameling huishoudens

2016/13102	
Auteur	: H. Hoff
Afdeling	: Ruimte
E-mail	: Hiltja.Hoff@uden.nl
Port.	: F. van den Berg

Effect op de begroting

☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp

Wijzigen afvalinzameling laagbouw

Advies

1. In te stemmen om het tuinafval van maart t/m november wekelijks en in december t/m februari 1x per 2 weken in een klike in te zamelen.
2. In te stemmen om het keukenaafval samen met het tuinafval in een klike in te zamelen.
3. In te stemmen om papier en karton eenmaal per maand in een klike in te zamelen.
4. In te stemmen om het verpakkingsafval van plastic, blik en drankkarton wekelijks in de daarvoor aangewezen zak in te zamelen.
5. In te stemmen om het restafval 1x 3 weken in een kleinere klike in te zamelen.

Inleiding

Heel Nederland heeft als doel om haar hoeveelheid restafval sterk te verminderen door een betere afvalscheiding. Het bestuur heeft in 2015 vastgesteld dat zij het restafval per persoon wil verminderen van 233 kg restafval in 2014 naar 75 kg restafval in 2020.

Met twee afvalproeven zijn in de wijken Melle en Hoeven verschillende inzamelmethoden voor de afvalstromen papier, verpakkingsafval, tuin- en keukenaafval en restafval getest en hebben de bewoners van deze proefgebieden hun ervaringen en meningen kunnen delen. De afvalproeven vonden plaats van november 2015 t/m oktober 2016. Rond de zomer heeft de raad een evaluatie van de eerste maanden ontvangen en zijn een paar aanpassingen voor de resterende periode ingevoerd. De afvalproeven hebben nu een jaar gelopen en zijn geëvalueerd en beoordeeld. Bijlage 1 is het evaluatierapport waarin de resultaten van afvalscheiding en ervaringen bewoners zijn opgenomen, inclusief de beoordeling van de methoden en een voorstel van inzamelmethode voor de afvalstromen papier, verpakkingsafval, tuin- en keukenaafval en restafval bij de laagbouw. Deze evaluatie met voorstel voor een nieuwe manier van inzamelen is de aanleiding voor dit advies.

Beoogd effect

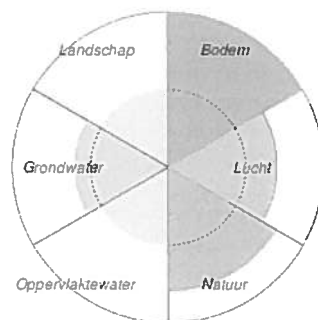
In 2020 is het restafval verminderd tot 75 kg per persoon.

Duurzaamheid

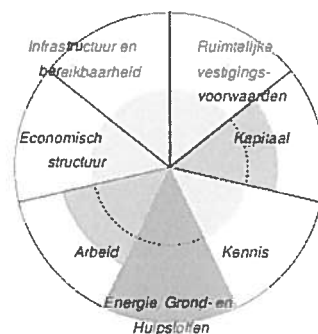
People

Planet

Profit

Het veranderen van de afvalinzameling is een en al bedoeld om bij te dragen aan een duurzamer Uden. Door beter te scheiden, komen meer materialen cq grondstoffen ter beschikking voor recycling. Daarmee worden allerlei milieu-aspecten ondersteunt. De meningen en ervaringen van de burgers met de afvalproeven spelen een rol bij de besluitvorming om de afvalinzameling te wijzigen.

Argumenten

1.1/2.1/3.1/4.1/5.1 De keuzes zijn het resultaat van burgerparticipatie en duurzaamheid.

De bewoners konden gedurende de gehele periode van de afvalproeven vragen, meningen, opmerkingen etc doorgeven. Ook zijn alle bewoners van de proefgebieden tweemaal expliciet om hun mening gevraagd door middel van enquêtes. Het respons op deze enquêtes was zeer groot. De resultaten van deze enquêtes en dat Uden duurzamer wil zijn (minder grondstoffen weggooien maar meer recycelen) spelen beiden een belangrijke rol bij de beoordeling (bijlage 1 Evaluatie, p44) welke inzamelmethode het beste werkt.

1.2 Het inzamelen van tuinafval met een kliko scoort veel hoger dan met de tuinafvalkorf (Bijlage 1 Evaluatie, p45).

De bewoners zijn tevreden over het gebruik en de grootte van de kliko, het aan huis inzamelen en de inzamelfrequentie van wekelijks van maart t/m november en 1x 2 weken van december t/m februari voor het tuinafval.

Het aanbieden van groenafval bij de milieustraat maakt het college gratis, zodat het aantrekkelijker wordt om overtollig tuinafval niet bij het restafval te gooien. Zo heeft het college ook besloten om in november en december bladkorven te plaatsen voor het overtollige bladafval.

1.3 Uit de sorteeraanalyse blijkt dat het tuinafval bij een kliko-inzameling beter wordt gescheiden.

De sorteeraanalyse van het restafval geeft aan dat er minder tuinafval bij het restafval wordt gegooid, dan bij de tuinafvalkorf-inzameling.

1.4 De bewoners waren verdeeld tevreden over het gebruik van de tuinafvalkorven.

Als positief ervaren de bewoners dat ze altijd en ook grotere hoeveelheden tuinafval kwijt konden, maar het wegbrengen ervaren sommige bewoners als lastig waardoor alsnog veel tuinafval bij het restafval werd gegooid. Veel bewoners hebben de voorkeur voor een kliko.

1.5 Het straatbeeld werd soms ook negatief beïnvloed door het vele tuinafval naast een aantal korven.

Diverse bewoners met heel veel tuinafval wilden ter plekke het tuinafval kunnen aanbieden en niet wachten tot de korf werd geleegd of naar de milieustraat rijden. Gevolg dat vooral in snoei- en bladseizoen stapels tuinafval bij een aantal korven naast de korven werden aangeboden.

2.2 Beide inzamelmethoden scoren gelijk.

De bewoners zijn over beiden inzamelmethoden qua keukenafval verdeeld (on)tevreden. Het in huis apart houden en los in het inzamelmiddel gooien wordt in beide afvalproeven als onhygiënisch ervaren. De sorteeranalyses variëren sterk tussen beide gebieden en beide momenten, gemiddeld zijn ze gelijk. Welke inzamelmethode beter werkt is dus ook hiermee niet te onderscheiden. Ook op overige aspecten zijn er geen relevante verschillen.

2.3 Het keukenafval kan samen met tuinafval worden ingezameld in de kliko.

Voor de verwerking is het niet noodzakelijk om het keukenafval te scheiden van het tuinafval. Beide soorten afval worden gecomposteerd.

3.2 Er ontstaat minder zwerfafval

Doordat het papier niet meer kan wegwaaien ontstaat minder zwerfafval.

3.3 Het papier inzamelen met een kliko is voor de verenigingen en scholen lichter werken.

De gemeenteraad heeft een aantal jaar geleden duidelijk te kennen gegeven dat zij willen dat verenigingen en scholen een rol hebben in de papierinzameling ter ondersteuning van hun financiële situatie. Bij de afvalproeven is daar rekening mee gehouden en ook bij de eindbeslissing welke inzamelmethode voor papier. Alle verenigingen en scholen blijven deze rol spelen, ook in de toekomstige inzamelmethode.

De vereniging die het papier met een kliko mocht inzamelen is zeer enthousiast over deze inzamelmethode. Het inzamelen met een kliko is fysiek lichter werken doordat men niet meer hoeft te bukken of te tillen. Ook regent het papier niet meer nat of hebben ze last van dozen die kapot gaan tijdens het tillen. Op de overige beoordelingsaspecten onderscheiden de inzamelmethoden zich niet relevant. De bewoners zijn tevreden over beide inzamelmethoden en beide methoden zorgen voor een vergelijkbare scheiding.

4.2 Het verpakkingsafval wordt beter gescheiden en minder vervuild aangeboden.

Bij de zak-inzameling vinden we minder verpakkingsafval terug in het restafval. Ook wordt minder verkeerd afval in de zak aangeboden. Dat het verpakkingsafval in een kliko meer wordt vervuild is ook een landelijke constatering. Daar waar bewoners behoefte hebben, worden kroonringen gratis ter beschikking gesteld.

5.2 Een kleinere restafvalkliko lijkt een betere afvalscheiding te bevorderen.

Er zit geen groot verschil tussen beide methoden. De bewoners zijn tevreden over beide inzamelmethoden en beide methoden bieden voor veel bewoners nog steeds ruim voldoende capaciteit om restafval aan te bieden. Wat wel opvalt is dat de bewoners met een kleine kliko minder restafval aanbieden (123 kg en opzichte van 132 kg bij een grote kliko) en dat het merendeel van de bewoners ook aangeven dat hun kliko hooguit halfvol is. Hierdoor lijkt het erop dat een kleine kliko de bewoners onbewust toch ook tot een betere afvalscheiding stimuleert.

5.3 Dit nog steeds ruim voldoende capaciteit biedt voor de beoogde 75 kg restafval per persoon.

Dit is te herleiden vanuit invalshoeken: a) Tweederde van de respondenten geven zelf al aan dat hun kleine restafvalkliko hooguit halfvol is (p29 rapport). Diegene met een vollere kliko zijn vooral kleinere huishoudens (1 of 2 personen). Verdere afvalscheiding is daar nog mogelijk.

b) Het restafval in de kleinere kliko (p16) bestaat nog veel uit afvalstromen zoals verpakkingsafval (plastic en blik), maar ook bijvoorbeeld puin, hout en harde kunststoffen of glas en textiel.

Een kleinere kliko bij 1x 3 weken biedt nog steeds ruim voldoende capaciteit voor de beoogde 75 kg restafval per persoon per jaar.

1/2/3/4/5 Het nieuwe inzamelen leidt tot kostenverlaging.

De sterke daling in de hoeveelheid restafval en stijging in verpakkingsafval, papier en tuin- en keukenafval, samen met de lagere verwerkingskosten voor restafval vanaf 2017 zorgen ervoor dat de nieuwe inzamelmethode leidt tot lagere afvalexploitatiekosten. De afvalstoffenheffing is gebaseerd op kostendekkendheid. De besparing leidt tot verlaging van de afvalstoffenheffing en daarmee tot kostenverlaging voor de burger. Een financiële beloning voor het optimaliseren van het scheiden van afval.

Kanttekeningen

1/2/3/4/5 Deze combinatie van gekozen inzamelmethoden kan weer leiden tot andere effecten.

Bewoners maken (on)bewuste keuzes bij het scheiden van hun afval. Daarbij spelen het gemak van een inzamelmiddel, welk afval als eerst wordt ingezameld etc een rol. De voorgestelde combinatie is in de afvalproeven niet getest en kunnen weer tot nieuwe inzichten leiden.

1/2/3/4/5 Er bestaat een kans dat de investeringskosten voor de kliko's hoger zijn dan begroot.

In de afvalvoorziening staat ruim €1 miljoen gereserveerd voor de vervanging van de huidige twee kliko's (groen en grijs). Voor het nieuwe inzamelen zijn echter drie kliko's nodig (240 liter GFT+E, 240 liter papier en 140 liter restafval). Verwacht wordt dat de aanbesteding vanwege de grootte van de opdracht resulteert in lagere aanschafkosten. Bovendien zijn de kliko's in de loop der jaren goedkoper geworden en beperken we de aanschafkosten door te gaan werken met één kleur romp. Het verschil tussen de kliko's creëren we door verschillende kleuren deksels. Hierdoor zijn de aanschafkosten per kliko lager dan als gehele kliko een eigen kleur heeft. Indien toch een tekort ontstaat ontvangt het bestuur in de begrotingscyclus een voorstel.

Financiën

De doorrekening van afvalproeven geeft aan dat de afvalkosten voor GFT+E, papier, verpakkingsafval en restafval met de nieuwe manier van inzamelen ruim €10 per persoon per jaar lager uitvallen (p51). De daadwerkelijke kosten maken deel uit van de evaluatie, een jaar na invoering. Eventuele wijzigingen worden meegenomen met de begrotingscyclus en bij lagere kosten leiden deze tot lagere tarieven voor de burger.

Op basis van het huidige inkooptarief bestaat het risico dat het investeringsbudget een tekort heeft van €40.000. De verwachting is echter dat de aanbesteding gezien de grote aantallen tot een positiever resultaat leidt (grote aantallen, prijsontwikkeling, andere soort kliko's) en daardoor mogelijk deze €40.000 lager uitvalt. Indien niet wordt het bestuur een voorstel voorgelegd.

Communicatie

- Persbericht over besluit
- Bewoners proefgebieden informeren over besluit
- Ontwikkelen communicatieplan en communicatiemateriaal voor de burgers over de uitrol gehele gemeente

Vervolg

1. Aanbesteden inkoop en uitzetten kliko's
2. Aanbesteden inzamelcontracten papier, tuin- en keukenafval, verpakkingsafval en restafval
3. Vernieuwen Afvalstoffenverordening
4. Vernieuwen Verordening Afvalstoffenheffing
5. Vernieuwen Tarievenregeling Afvalinzameling
6. Invoeren nieuwe manier van inzamelen per 1 december 2017 over de gehele gemeente
7. Uitwerken werkwijze kroonringen
8. Uitwerken werkwijze bladkorven

9. Evaluatie van nieuwe manier van inzamelen na een jaar

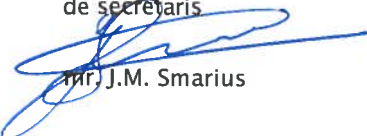
Bijlagen

1. Rapport evaluatie afvalproeven

Uden, 12 januari 2017

Burgemeester en wethouders van Uden

de secretaris

mr. J.M. Smarius

de burgemeester

drs. H.A.G. Hellegers